

VEČERNI LIST

Posamezna številka 60 vin.

NEODVISEN DNEVNIK

Posamezna številka 60 vin.

Cene po pošti:

za celo leto . K 84.—

za pol leta . K 42.—

za četrt leta . K 21.—

za 1 mesec . K 7.—

Za Ljubljano mesečno 7 K

Za inozemstvo mesečno 12.—

Uredništvo in uprava:

Kopitarjeva ulica št. 6

Uredn. telefon štev. 50

Koroški Nemci preganjajo Slovence.

Nemci izgnali prošta Einspielerja.

Prevalje, 9. novembra. Koroški Nemci so izgnali s Koroškega starega in častitljivega prvobornika koroških Slovencev prošta Einspielerja. Ta čin dokazuje, kako

razumejo Nemci mirovno pogodbo, ki določa Slovcem narodno avtonomijo, in kako se pod vodstvom entente počutijo varne.

Kako mejo zahtevajo Italijani.

Italija hoče Idrijo, Postojno, St. Peter, otok Krk!

Jesenice, Bled in Bohinj naj dobi Italija ali Avstrija.

LDU Trst, 8. novembra. O priliki prihoda italijanskih delegatov v Rapallo priobčuje »Piccolo« poročilo iz Rima o programu italijanske delegacije, kjer veli:

Vladni krogi niso ničesar izjavili o programu, ki ga namerava uveljaviti italijanska delegacija pri pogajanjih v Rapallu. V kolikor se more dosedaj vedeti, bo vseboval ta program razvodno črto Julijskih Alp od Triglava vzdolž gorske črte vzhodno od Idrije do Nanosa in Snežnika po določilih londonskega pakta do Kantride. Italija bi se odrekla samo logaški kotlini, pridržala pa bi zase okraj Postojne in Razdrtega in železniško križišče St. Peter na Krasu severno od julijske meje. — Delegacija namerava spraviti na dnevni red novo vprašanje, ki je postalo nujno vsled sistema, ki se ga poslužujejo Jugoslovani, da sabotirajo našo trgovino z Nemško Avstrijo. Gre za jeseniški trikot, ki leži med julijsko mejo in mejo Koroške, in ki je, ker pripada Kranjski, v jugoslovanskih rokah. Jesenice so velevažno križišče, po katerem teče najkrajša zveza med Trstom in Dunajem; to je turska železnica. Ta proga je tukaj na približno 20 km dolgi črti podvržena politično-gospodarskemu suženjstvu Jugoslovanov na škodo naše trgovine. To suženjstvo je tako, da

je trgovinski promet na tej progi popolnoma ustavljen. Zaenkrat se ni ugotovljeno, ali bo italijanska delegacija zahtevala jeseniški trikot za Italijo ali pa za Koroško, kar bi bilo tudi ugodno. Vemo pa, da hoče to velevažno progo osvoboditi nevzdržnega suženjstva. Kar se tiče Reke, bo program delegacije, da bo razen teritorialne zveze z Italijo zahtevala priznanje dovršenega dejstva. Meje reške države bi bile one nameravane reške vmesne države. Kar se tiče Krka, ni znan namen vlade. Dosedanje informacije pa dopuščajo domnevo, da se Krk ne vrne več Hrvatom. Kakor se zdi, se ne govori več o izročitvi Čresa in pa Raba. Zadnji otok se je, kar se tiče uprave, že ločil od Dalmacije ter se priključil Istri. Italijanska delegacija pa se namerava odreči šavne in svete Dalmacije. Ta namen vlade je gotov. Glede Dalmacije bosta samo dve izjemi: Zadar, ki bi se ločil od Dalmacije in priključil Istri, ter kak manjši otok, mogoče Vis ali pa kak kurčulanski otok. Delegacija namerava zahtevati jamstva proti eventualni oborožitvi močnega šibeniškega oporišča po Jugoslovanih. Nejasen, oziroma še nenatančno določen je program delegacije glede Črne gore in Albanije. Na vsak način pa se odkloni priključitev Skadra k Jugoslaviji.

Protirevolucija v Moskvi.

Kakor poročajo preko Kodanja, se boljševikom še ni posrečilo zatreti protirevolucionarnega gibanja, ki tli uporno dalje v sami Moskvi. Vrh tega se je začelo upirati tudi vojaštvo, ki zahteva boljše oskrbe. Ječe v Moskvi so tako prenapolnjene, da izpreminjajo v ječe tudi samostane. Po cestah so postavljeni topovi, boljševiški teror je strašen. Poznavalci

razmer zatrjujejo, da boljševiški organi pomore vsako noč po sto do tristo oseb. Kljub temu sovjetska oblast še ni mogla izslediti središča protirevolucije, ki vsak dan sipa med ljudi goreče pozive na boj proti boljševizmu.

Kdor hoče take razmere, naj voli s komunisti!

Socialna demokracija proti krščanskemu nauku.

Na strankinem zboru avstrijske socialne demokracije so bili predloženi med drugim naslednji sklepi: Dokler v ostali Evropi gospoduje kapitalistični produkcijski način, more tudi Nemška Avstrija biti le meščanska republika. — Izstop socialne demokracije iz vlade se odobruje in odklanja vsaka pogajanja za ponovno sodelovanje v vladi. — V zunanji politiki ostane cilj slej ko prej priključitev Nemčiji. Državnopravna zveza z Ogrsko ali kako drugo nasledstveno državo se odklanja. Restavracijo Habsburžanov na Ogrskem je smatrati za nevarnost proti obstoju republikanske ustave v Avstriji. Proti tej nevarnosti mora Avstrija iskati zveze z drugimi nasledstvenimi državami. — Pri izpolnitvi ustave se mora zagotoviti osrednji državni oblasti odločilno oblast nad celokupnim šolstvom; iz šol se mora izključiti obveznost verskega pouka; cerkev se mora ločiti od države. — V gospodarski politiki se zahteva predvsem, da ostanejo živila v državnem gospodarstvu, centrale naj se nadomeste s splošnokoristnimi za-

vodi. — V socialni politiki se zahteva razširjenje bolniškega in nezgodnega zavarovanja na celokupno delavstvo in kar najhitrejša upeljava strotnega in invalidnega zavarovanja za vse delavstvo in nameščence.

Skromnejšega socialnega programa privilegirane delavske stranke si pač ne moremo misliti! Iz teh sklepov strankinega zbora avstrijske socialne demokracije je jasno razvidno le to, kar mi vedno povdarjamo: da je socialni demokraciji za delavske interese še-le na drugem mestu, na prvem pa boj proti krščanstvu. Izključitev verouka iz šole in ločitev cerkve od države — to sta dve glavni stalni točki socialnodemokratskega programa. Za boj za te dve točki izkorišča in zlorablja socialna demokracija zaupanje proletariata, na ljubo kulturnobojnim ciljem zapostavlja in izdaja interese proletariata. Tega socialna demokracija niti ne skriva posebno, zato se je čuditi zaslepljenosti tistega delavstva, ki ji kljub vsemu temu še vedno sledi.

POGAJANJA Z ITALIJO.

LDU Belgrad, 8. novembra. (ZNU) Iz Rima poročajo od 7. t. m.: Danes so odšli delegati, grof Sforza, državni tajnik Bonomi in drugi. V vili, v kateri se bodo pogajanja vršila, je priredil italijanski zunanji minister čajni večer. Jutri, v ponedeljek, se vrši prva seja obeh delegacij. Obe dve stranki sta pripravljene, da popustita, da bi se čimprej mogli doseči sporazum. Ko so italijanski delegati odhajali iz Rima, so klicali italijanski nacionalisti: »Živio italijanska Dalmacija!»

Giolitti pride k pogajanju šele v torek, ker je zadržan. Tudi italijanski delegat Volpi ni prišel, ker je bolan. Kot eksperta italijanske vlade delujeta Salata in Rodolo.

STAVKA V SKOPLJU.

LDU Belgrad, 8. novembra. (ZNU) »Tribuna« javlja iz Skoplja: Delovodje in pisari skopljske občine so prenehali z delom. Kakor poročajo, so storili isto tudi delovodje v ostalih občinah skopljske okolice. Seveda je tudi nekaj izjem. Včeraj so imeli delovodje sestanek.

„Bolni naj zdravega nosil!“ Tako vele liberalci, ki hočejo, naj bedno ljudstvo nosi liberalne kapitaliste in bankirje!

Pogin ljudstva!

Volivni boj postaja vedno bolj vroč in srdit. Misel ljudskega osvobojenja, ki jo zastopa Ljudska stranka, pridobiva vedno več vnetih branilcev, ki so doslej stali ob strani. Boj čisti ozračje, preganja nezdrave megle. Marsikdo, ki je do danes stal celo v vrstah protiljudskih organizacij, je prešel v vrste zmagujoče ljudske armade. Zastava Ljudske stranke združuje danes vse pošteno delavno ljudstvo v enotni zmagujoči fronti. Zato so nasprotniki ljudstva zbegani.

Liberalizem, ta smrtni sovražnik ljudske politične, gospodarske in socialne svobode, bi rad še dalje tlačil naše ljudstvo.

Liberalizem je oče kapitalizma. Pri nas je liberalno-demokratska stranka nositeljica velikih bank. Njena načelnika sta dr. Žerjav in dr. Tavčar, ki bi oba raja kapitalizmu pripomogla do politične moči. Če zraste moč liberalcev, se poveča sila kapitalizma, in usoda ljudstva bo še bolj žalostna ko doslej. Enkrat je že Ljudska stranka rešila ljudstvo iz rok liberalnih oderuhov z ustanovitvijo zadrug. Po vojski pa se je kapitalizem znova razpasel; oderuštvo cvete zopet.

Liberalizem je prvi nas začetnik svobodomiselstva, sovraštva proti krščanstvu. Liberalci so prvi oznanjali sovraštvo proti katoliški Cerkvi, proti katoliški duhovščini. Z vero pada javna morala in javno poštenje. Kdor hoče, da se naše gospodarske, politične in socialne razmere ozdravijo, bo šel z armado krščanskega ljudstva v boj proti modernemu svobodomiselstvu!

Liberalizem je sovražnik ljudstva. To je danes jasno vsakomur! Zato love liberalci glasove lahkovernih ljudi z raznimi novimi firmami. Ustanovili so za kmete samostojno kmetijsko stranko, ki naj potegne za seboj kmete. Kmetje naj bi pod to novo zastavo pomagali protikrščanskemu in protiljudskemu liberalizmu zopet do veljave. Ustanovili so liberalci, ki se med delavci sramujejo svojega liberalnega imena, neko »narodno socialno stranko«, da bi delavec pod to zastavo pljuval v lastno sklado.

Svobodomiselstvo, ki je otrovalo s protikrščanskim strupom izobraženstvo, je delavstvo, ki spoznava škodljivost liberalizma, privedlo v tabor socialdemokracije in komunizma, katera dva tudi oznanjata protikrščanski boj.

Mednarodno judovstvo hoče po vsej sili razkristjaniti krščansko ljudstvo. Kakor je judovstvo bilo in je prvobornik liberalnega svobodomiselstva in kapitalizma, tako je judovstvo na čelu socialističnega svobodomiselstva.

Kdor noče, da bi naše delovno ljudstvo prišlo pod vladno judovske korupcije, ta mora iti v boj za načela krščanske ljudske stranke!

Pomislimo pa še to!

Liberalizem, ki ga vodijo v Jugoslaviji razni judovski in nejudovski bankirji, je naložil našemu ljudstvu ogromne davke!

Liberalci so nam naložili strašno trošarino!

Liberalci zahtevajo od ljudstva le dolžnosti, pravic pa mu ne priznajo nobenih.

Liberalci hočejo vso oblast slovenskemu ljudstvu vzeti in jo izročiti v roke belgrajskim bankirjem!

Liberalci hočejo Slovence razkosati. Če pojde po liberalnem načrtu, bi Slovenija izgnila v malhi liberalnega centralizma!

Liberalci so preprečili davek na vojne dobičke, da bankirji in kapitalisti ne bodo izgubili nič od svojih milijonov!

Liberalci ščitijo kapitaliste, revežem pa prepuščajo stanovanja v kletih in mrzlih vagonih!

Liberalci hočejo iz šol odstraniti katoliškega kateheta in z njim krščanski nauk! To je že začel sedanji naučni minister Pribičević, glavav vseh demokratskih liberalcev, v Vojvodini!

Liberalci hočejo komandirati nad ljudstvom, da se bodo še bolj polnili žepi kapitalistov!

Kdor izmed ljudstva je tedaj še za liberalce, ta naj voli dr. Žerjava, dr. Tavčarja, Kušarja ali dr. Kukovca!

Kdor hoče pljuvati v lastno sklado, naj voli liberalce!

Ljudstvo v boju za svoje pravice.

»ČE SLEPEC SLEPCA VODI...«

»Domovina« prinaša med tekstom debelo natisnjen stavek: »Tudi v politiki velja izrek: Če slepec slepca vodi, oba v jamo padeta.« Za »Domovino« in njene pristaše se ta stavek imenitno poda. Da je »Domovina« nezdravljivo slepa, to vsi dobro vemo, da bo pa ljudstvo spregledalo in se ne bo dalo potegniti v prepad, smo tudi prepričani. Vse politično slepomišenje liberalcev je podobno zgodbi o lisici, ki se je zdrava hudobno rezala na hrbtu bolnega volka in mrmrala in mrmrala: »Bolni zdravega nesec.« Naše izmučeno ljudstvo mora prenašati na svojih ramenih vso težo liberalnega kapitalizma, ki se mu zlobno roga. Prišel bo dan, ko se bo bolnik zavedel svoje zmote in vrgel politično lisico v prepad.

PRIMORSKI KANDIDATI.

»Domovina«, ki ima očitno velik talent za narodno delo, deli primorske begunce v naprednjake in farovski potuhnjenec. To je eno. Škoda, da ta list s svojim globokim razumom in nedosegljivo taktiko ne izhaja kje v zasedenem ozemlju, to bi šele zavladal krik v Italiji, kot pravi »Domovina«, da bi bil zavladal, če bi bil dr. Rybař pri volitvah propadel. Ker pa je dana »Domovini« resnejša naloga, da pomnoži ljubljansko blato, mora seveda lojalno prezreti, da je naš kandidat dr. Gosar iz zasedenega ozemlja. Seveda se tudi ne more premagati, da oponaša nekemu mlademu plaču in dejstvo, da »ni zlegel ne za znanost ne za umetnost ene fige«. Podpišemo s pripombo, da ima »Domovina« velike zasluge za znanost in za umetnost, posebno kar se tiče izmišljanja bajk; takih fig nam daje liberalna »Domovina« nad vso mero.

STRANKA ZA PIJANCE!

Gostilničarji! Vaša stranka je liberalna stranka, tako vas prepričuje »Domovina« v svojem napadu na Janeza Kalana, ker se bori zoper pijančevanje, in pravi: »On hoče zatreti vse gostilničarje!« S tem hoče reči: »Gostilničarji, spreglejte! Vaša stranka je Žerjavova stranka. SLS ima v svoji sredi Janeza Kalana, ki je zoper pijančevanje! Zato volite z nami, mi bomo zastopali vaše interese!« Prav lepa hvala; samo, da vemo vsaj k ošček programa Žerjavove stranke. Stranka pijančevanja!

ZA LIBERALNI ŽEP!

»Ne bije se boj za kmetška stanovska vprašanja.« Liberalci so v svoji gorečnosti čudno odkriti. V »Domovini« stoji: »Ne bije se boj za kmetška stanovska vprašanja, marveč za to, kdo je naprednjak in kdo je farovski kimovec.« Liberalci sami priznajo, da ne bodo nič storili za kmeta, ker javno in z debelimi črkami zanikajo njih vprašanja. Da bodo z delavcem storili isto, je več kot jasno. Gre jim samo za to, da dobé kapitalisti od kmečkih in delavskih trpinov kolikor več glasov, da bodo lažje uredili svoja kapitalistična vprašanja. Spreglejte!

SAMA SMOLA.

Več ko teden dni so bobnali takozvani narodni socialci na svoj shod, ki se je vršil z bombardonom in polko v nedeljo ves dan. Naznanjali so, da bo govoril dr. Rybař. Zgodilo pa se je, da dr. Rybař ni govoril, ker je prej odstopil. Poiskali so si drugega kandidata v osebi dr. Ravnika. Sedaj so oznanjali, da bo govoril dr. Ravnik. Zgodilo pa se je zopet, da dr. Ravnik tudi ni govoril, »ker je bil nujno zadržan.«

Ljubljanski dovtip je doznal, da bo »narodno socialni« program, ki je na letakih, prav tako izginil, kakor so izginili kandidati, ki so njih imena bila tiskana na lepakih.

SOCIALNODEMOKRATIČNO ŽENSTVO ZA MORITEV OTROK.

Konferenca socialnodemokratičnega

Najhujša šiba za ljudstvo je kapitalistična gospoda! Pri volitvah se bo odločilo, ali naj kapitalizem še dalje odira ljudstvo ali pa naj se ljudstvo osvobodi svojih oderuških pijavk! Kdor je za kapitaliste, bankirje, vojne dobičkarje in oderuhe — bo volil liberalno stranko!

NAPAD NA LIBERALNEGA POVERJE-NIKA.

LDU Zagreb, 8. nov. (ZNU) Včeraj dopoldne bi moral vladni poverjenik za kmetijstvo Juraj Demetrovič imeti agitacijski shod v kraju Vivodini. Na shod se je poverjenik pripeljal z avtomobilom v spremljavi predsednika demokratske stranke v Jaški. Na mestu zborovanja ga je čakal kandidat demokratske stranke kmet Pradica. Ko je poslednji otvoril shod, je došlo do velikega hrupa ter je večina zborovalcev, pristašev seljačke in ljudske stranke pričela napadati poverjenika in njegovo spremstvo. V hrupu so poverjenika ločili od njegove družbe ter vrgli v jarek. Ko je poizkušal pobegniti, mu je zastavila pot skupina mladeničev, ki so metali kamenje ter grozili s seliro, da ga bodo ubili. Vladni poverjenik je parkrat ustrelil z revolvirom v zrak ter tako oplasil svoje preganjače. Med tem so mu napadalci odvzeli revolver ter ga pustili, da je odšel na postajo Kamanjo, odkoder se je preko Karlovca odpeljal z vlakom v Zagreb. O napadu se je sporočilo oblastem, ki so podvezle preiskavo ter so aretirale več krivcev tega napada. Našli so tudi revolver, ki je bil odvzet poverjeniku.

RADIČ ZA FEDERALISTIČNO REPUBLIKO.

LDU Zagreb, 8. novembra. (ZNU) Današnji Hrvat prinaša vest iz Gospiča, da so imeli včeraj pristaši seljačke stranke shod. Glavni govorniki na shodu so izjavili, da bo njihova stranka šla v ustavotvorno skuščino v Beogradu, kjer se bo borila za svoj program, jugoslovansko federativno republiko. Popoldne je posetilo odposlanstvo seljačke stranke ministra za šume in rude, ki biva sedaj v Gospiču.

POLJSKA USTAVA.

LDU Varšava, 8. nov. (PBA.) Deželni zbor je sklenil na predlog katoliške ljudske stranke, da vrne člen ustave, ki se nanaša na sestavo in območje senata, odseku. Ko je nato deželni maršal odredil glasovanje o drugih članih, ki se tičejo senata, je levica proti temu odločno protestirala, pri čemer je izjavila, da je nemogoče, da bi se obravnavali ti člani poprej, predno se ne reši prvi člen. Na to je stopila v obstrukcijo. Ko je bila seja trikrat prekinita in je bilo 13 poslancev za 5 dni izključenih, so morali sejo prekiniti, ker je bilo glasovanje nemogoče nadaljevati.

PRED STAVKO ZAGREBSKIH ZASEBNIH NASTAVLJENCEV.

LDU Zagreb, 8. nov. (ZNU.) Včeraj dopoldne se je vršil shod zasebnih nastavljenecv v Zagrebu. Zahteva, da se vstopi v stavko, je bila sprejeta soglasno. Sklenjeno je bilo, da se odgovori delodajalcem in izjavi, da se čaka na njihov odgovor do srede popoldne. Ako bi do tega časa ne došel odgovor, zapuste ob 2 popoldne vsi zasebni nastavljeneci delo ter proglašajo stavko, o kateri upajo, da se bo razvila v generalno stavko. Izvolil se je poseben stavkarski odbor, obenem pa je bilo sklenjeno, da se v sredo 10. t. m. vrši zaupen sestanek saveza zasebnih nastavljenecv, v primeru pa, da bi se proglašala stavka, se skliče za četrtrek javen shod.

STAVKE V NEMČIJI.

LDU Berlin, 8. nov. (DunKU.) Prvo glasovanje delavcev v mestnih obratih glede sprejema ali odklona sodnega izreka je imelo naslednji rezultat: 14.000 glasov je bilo oddanih za stavko, več kot 12.000 glasov pa proti stavki. Potrebna dvetretjinska večina se ni dosegla, torej je stavka odklonjena.

LDU Berlin, 9. nov. (DunKU.) V zborovanju delavcev pri električnih obratih, na katerem je poročal predsednik Sild o uspehu pogajanj, so sklenili, naj prične vodstvo gibanja stavke danes popoldne pogajanja z mestnimi elektrarnicami glede zopetnega pričetka dela. Upati je, da se nočijo vrnejo delavci v svoje obrate, tako da bo jutri že obratovala cestna železnica.

LDU Berlin, 8. novembra. (Dun. KU) Komisija berlinskih strokovnih organizacij se marljivo trudi, da bi končala stavko in je naročila osrednji zvezi strojnikov in kurjačev, da skliče za danes veliko skuščino. V krogih strokovne organizacije menijo, da se stavka konča še danes.

LDU Berlin, 8. novembra. (Dun. KU) Delavstvo železniških delavnic je z dvetretjinsko večino sklenilo, da jutri preneha z delom. Radikalni krogi poskušajo, da demon-

ženstva v Avstriji, ki se te dni vrši na Dunaju, je med drugim sprejela sklep, ki zahteva odpravo kazni za umetni splav! Socialdemokratske so torej za svobodno morijo otrok!

Kdor hoče morijo nedolžnih otročičev, naj gre s socialdemokracijo!

stracije razširijo in stavijo nove zahteve po povišanju mezd.

LDU Berlin, 8. novembra. (Dun. KU) Električni delavci so se priključili drugim mestnim delavcem, ker tudi oni nočejo priznati sklepa pomirjevalnega odseka. Vsekakor pa so njih nakane bolj političnega kakor materialnega značaja.

9. NOVEMBER — PRAZNIK NEMŠKE REVOLUCIJE.

LDU Berlin, 9. novembra. (DunKU.) Berlinska komisija zveze strokovnih organizacij je sklenila praznovati 9. november kot obletnico revolucije. Na ta dan delavci ne bodo delali. Vsled tega tudi nočijo in jutri ne izidejo časopisi.

Politične novice.

+ **Reforma nizozemske ustave.** Komisija, ki ji je nizozemski parlament poveril nalogo, izdelati načrt za preosnovo ustave, predlaga med drugim, naj se v ustavi za vse slučaje omogoči izpremenitev državne oblike iz monarhije v republiko. Parlamentu naj se izroči tudi vodstvo zunanje politike. Prva zbornica naj se obrzhi in voli temeljem proporca. Za drugo zbornico naj se uvede ženska volivna pravica. Referendum — zakonodajno z glasovanjem ljudstva — je komisija odklonila.

+ **Tožba ministra dr. Beneša proti majorju češkoslovaških legionarjev Čerenskiju.** Dne 5. novembra se je vršila v Rokycanih obravnava glede tožbe češkoslovaških dobrovoljcev, zaradi žalitev, ki jih je Čarenski govoril na shodu legionarjev v Rokycanih. Toženec ni prišel k obravnavi, ker leži bolan po izjavi zdravnika. Dr. Beneš se je očitalo, da je zadrževal povratek češkoslovaške sirske armade in da se je iz tujine, kamor je šel reven, vrnil bogat. Opozarjalo se je tudi na tožbo dr. Beneša proti ameriškem Čehu Ledvinki v Pisku, da je baje dr. Beneš prejemal za vsakega češkega dobrovoljca, zapisanega v tujsko legijo v Ameriki, po 800 frankov, a teh denarjev ni izročil legionarjem. Ledvinka je bil pa obsojen zaradi te trditve. Zastopnik ministra, dr. Krousky, je naglašal, da je zelo hvaležen za poizkušeni dokaz resničnosti govorčenja in obtožb proti ministru dr. Benešu, ker so v njem obsežene v bistvu vse klevete, ki se širijo po kavarnah, gostilnah in drugih javnih prostorih o zunanem ministru, ki stoji danes v ospredju evropske politike kot osnovelec državnih zvez v mali ententi. Dokazal bo resnico, ki je obtožbam dr. Beneševih obrekovalcev ravno nasprotna. Na prošnjo žaljenega ministra želi, da zastopnik dobrovoljca majorja Čerenskija, dr. Dušek Adolf, izvede svoj dokaz resnice, da tako dobi priliko zavrniti vse sramotne laži o češkoslov. znamenitih delavcih v zunanji politiki. Obravnava se bo nadaljevala 19. novembra.

+ **Trgovski dogovori Nemčije.** Ministrski ravnatelj pl. Stockhammer je sklenil dogovore s češkoslovaško, avstrijsko in madžarsko vlado. Osnove teh gospodarskih dogovorov bodo v bližnjih dneh predložene državnemu svetu in poslanski zbornici. Ti dogovori so prvi, mednarodnim določbam o poslovanju v normalni mirni dobi odgovarjajoči dogovori po vojski, ki popravljajo po vojski raztrgane gospodarske razmere. Dogovori se naslanjajo na stare pogodbe z a.-o. državo in so pri krojeni sedanjim razmeram. Nemčija in Čehoslovaška sta se pogodili zelo prijateljski in si dovolili dalekosežne olajšave.

Našim naročnikom vljudno naznanjamo, da stane celoletna naročnina »Večernega lista« 84 K ter prosimo vse one, ki so nam plačali samo 50 K, da nam doplačajo še to razliko. V to svrhu prilagamo položnice.

Obenem prilagamo položnice tudi onim, ki še nimajo poravnane naročnine za ta mesec. Znesek naj se nam nakaže v najkrajšem času, da ne bode nepotrebne ustavljanja in določiljanja zaostalih števil.

Uprava »Več. lista«.

Dnevne novice.

— **Katoliška socialna visoka šola v Rimu** se otvori te dni. Papež je poklical na profesorske stolice razne odlične zastopnike krščansko-socialnega programa.

— **»Žepni koledarček za leto 1921.«** Kakor lansko leto je izšel ta koledarček v isti zelo priključivi in priročni, mali, žepni obliki in okusni vezavi tudi za leto 1921. Prodajna cena znaša v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani do novega leta K 12. Po novem letu se prišteje doklada. Trgovci, ki želijo popust, si koledar pod istimi pogoji, kakor v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani, naroče tudi lahko v podružnici Jugoslovanske knjigarnice na Gosposvetki cesti št. 10, ali pa v knjigarni »Ilirija« v Kranju.

— **Jugoslovanski skladni koledar za leto 1921** z velikimi številkami za pisarne, gostilne in druge javne lokale. Vsako leto je občinstvo po tem koledarju najbolj spraševalo, saj je potreben v vsakem javnem lokalnu, pristoja pa tudi v zasebno stanovanje; ker pa zahteva natis tega koledarja največ tehničnega dela in zdatno porabo tiskarskega materiala, je moral lansko leto kljub splošnemu povpraševanju izostati. Za leto 1921 je pa, četudi so dobavni stroški ogromni, že zopet na razpolago v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani in v mnogih drugih trgovinah. Prodajna cena, ki znaša K 30, je razmeroma skrajno nizka. Draginjska doklada, ki je v knjigotrštvu običajna, se do novega leta ne bo računala, le trgovci izven Ljubljane in Kranja si priračunajo stroške za poštnino. Po novem letu odpadejo ti stroški, mesto njih pa si bodo vse knjigarne računale običajno in predpisano 20 odstotno draginjsko doklado in bo veljal torej Skladni koledar K 36 Koledar dobe trgovci pod enako ugodnimi pogoji v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani ali Podružnici Jugoslovanske knjigarnice na Gosposvetki cesti št. 10 nasproti luteranske cerkve, ali pa v Knjigarni »Ilirija« v Kranju.

— **Proti židovski poplavi na Dunaju.** Dunajska antisemitska zveza je za 7. t. m. sklicala velik javen shod, na katerem so sprejeli sklepe za energično rešitev židovskega vprašanja.

— **Za razpis novih volitev v dunajski občinski zastop.** Dunajski občinski svetnik Kunschak je podvzval svoj predlog, da se za mestni zastop razpišejo nove volitve. Zupan Reumann je odgovoril, da je dal magistratu nalog, naj sestavi poročilo.

— **Narodni praznik v Nemčiji.** Nemška vlada je sklenila, da se narodni praznik dne 9. novembra po ministrstvih in državnih uradih ne sme praznovati.

— **Ogromna škoda vsled nepredvidenega mraza.** Ob priliki zadnjega nenadnega mraza je zmrznilo na ogrskih železnica 2300 vagonov krompirja. Tudi na avstrijskih in čeških železnica so zmrzile velike množine krompirja. Kako je bilo pa pri nas?

— **Nemci so si ostali zvesti.** Te dni je priplul v New-York prvi parnik pod nemško zastavo. Ladijski častniki so si ob izstopu pripeli železne križce, kar je newyorška javnost smatrala kot izzivanje. Newyorški listi so to obnašanje ožigosali. Ladijsko moštvo ni dobilo dovoljenja, da stopi na suho.

— **Protidinastični izgredi v Rimu.** O priliki proslave italijanske »zmage« je došlo v Rimu na trgu Colonna do hrupnih protidinastičnih demonstracij, ki so jih vodili futuristi. Govorniki so naglašali, da je vsa Italija za D'Annunzia in da mora revolucija v Italiji končno pomešiti s kraljem. Futurista Marinetti ja so aretirali.

— **Velik požar v Zemunu.** V Zemunu je te dni pogorelo tranzitno skladišče na kolodvoru, v katerem je bil shranjen znani zastrupljeni ameriški fižol. Ob tej priliki je zgorelo tudi 24 večinoma natovorjenih železniških voz in velika šupa, v kateri je bilo nastanjenih več delavskih družin. Ogenj je nastal na ta način, da je neki Marren v šupi klal prečiča in nato ondi topil mast; ko je posel dovršil, ni ognja dovolj skrbno pogasil. Škodo cenijo na 3 in pol milijona dinarjev.

Ljubljanske novice.

Ij **Sestanek zaupnikov za šentpeterski volilni okraj** se vrši danes zvečer ob 8. uri v prostorih »Šentpeterske prosvete«. Zaupniki se vabijo na ta sestanek, ki je velevažen. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala.

Ij **Umetnostna razstava** v Jakopičevem paviljonu ni bila odprta danes; otvorjena bo v četrtek ob 11. uri.

Ij **Pretkani Scapin** se imenuje duhovita Molierova komedija v treh dejanjih, ki jo bo igral Ljudski oder v nedeljo ob osmi-ur zvečer v Ljudskem domu.

Ij **Izgubil je dijak** z dežele šolsko knjigo z nekaterimi listinami. Ker se listine nujno rabijo, prosi se, da naj dotični, ki je knjigo pobral, najdeno odda v policijski stražnici na Glincah ali pa v našem upravnštvu.

OKUPACIJA CARIBRODA.

LDU Beograd, 8. novembra. (ZNU) Sklepom kraljevske vlade se je okupirano ozemlje, dodeljenega po neuilski pogodbi kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovenov izvršila 6. t. m. ter se je ob tej priliki v fijijskem tisku z uradno objavo netočno jasnila, vsled česar smo pooblašteni imenovati nastopno: Sklep kraljevske vlade okupaciji tega ozemlja odgovarja popolnoma neuilski mirovni pogodbi. Za to okupacijo ne obstoja nobena določba mednarodne komisije kakor tudi ne konferenca poslanikov. Kraljevska vlada je v resnici imela namen, izvršiti okupacijo ozemlja paralelno z označenjem mej po mednarodni komisiji ter je to sporočila bolgarski vladi. Ker je bolgarska vlada poizkušala izpremeniti ta sklep in ker se je na drugi strani skušalo nasprotovati mednarodni komisiji, so se očitno skušale delati imenoma zapreke tej naši želji, ki se je objavila bolgarski vladi. Kraljevska vlada je določila 6. november kot dan okupacije, kar je pravočasno sporočila zainteresiranim.

STANOVANJSKI IZGREDI V BUDIMPEŠTI.

LDU Budimpešta, 8. nov. (DunKU) (Narodna skupščina.) Poslanec Orbok terpelira vlado radi včerajšnjih nasilnih stanovanjskih rekvizicij, ki so izzvale izgredne. Poslanec Smercsany protestira imenu društva zbujajočih se Madžarov proti temu, da se sumnično društvo, da se je udeležilo izgredov. — Ministrski predsednik grof Teleky je obljubil, da bo v kratkem odpomožl bedi onih, ki stanujejo v železniških vozovih in je izjavil, da on načeloma ni nasprotnik družabnih društev. Dejstvo pa, da ima društvo zbujajočih se Madžarov preveliko število članov samo na sebi ni razveseljivo, kajti društvo ki je tako široko zasnovano in tako razširjeno, ne more uspešno kontrolirati svojih članov. Včerajšnji izgredi gotovo niso bili po volji intencijam onih, ki so jih vporabili. Imamo voljo in moč, da take izgredne kar najstrože kaznujemo. Ministrski predsednik je svaril prebivalstvo glavnega mesta, naj nikar ne zaupa brezvestnim agitatorjem, ki jih hujskajo k izgredom, kajti ukrepi proti izgrednikom so zelo ostro. Zbornica je vzela izjavo ministrskega predsednika na znanje. Naslednja seja se vrši jutri.

AVSTRIJSKIH UJETNIKOV V JUGOSLAVIJI NI!

LDU Dunaj, 8. nov. Dunajski listi občejujo uradno izjavo glede avstrijskih ujetnikov v Jugoslaviji. Izjava se glasi: Urad za vojne vjetnike in civilne internirance je na podlagi govorice, da se še zadržujejo v Jugoslaviji ujetniki iz boje v Koroskem, nastopil pri ministrstvu za zunanje zadeve za to, da se ta zadeva pregleda. Uspeh diplomatske intervencije v Beogradu in pri deželni vladi v Ljubljani je bil ta, da se je dalo na znanje, da se na ljubljanskem gradu niti na kateremkoli drugem kraju ne nahajajo več avstrijski vojni ujetniki in da so bili zadnji vojni ujetniki odpuščeni že meseca septembra. Vendar pa bo urad za vojne ujetnike dobro proučil vsako tozadevno vest, če bo šlo o vojne ujetnike ali civilne internirance, ki bodo označeni z imenom in krajem internacije.

MADZARI PODPISEJO MIROVNO POGODBO.

LDU Beograd, 8. novembra. (ZNU) Budimpešte poročajo: Stranka vlade je imela zborovanje, na katerem se je sklenilo, da se ratificira trianonska mirovna pogodba, ker je žak položaj, v katerem se Madžarska nahaja ne dopušta, da bi se še nadalje odlašalo s podpisom.

PREPOVEDANA BROŠURA.

LDU Beograd, 6. novembra. (ZNU) Ministrstvo za notranja dela je za našo državo prepovedalo brošuro »Geneza srbsko-črnogorskega vprašanja.« Brošura je bila tiskana v Rimu in je naperjena njena vsebina proti naši državi, ker ima tendenco, da izzove nezadovoljnost med našimi državljanji.

Odgovorni urednik Jože Rutar.
Izdajatelj konzorcij »Večernega lista«.
Tiska »Jugoslovanska tiskarna« v Ljubljani.

Ne morete spati? Niti delati? Imate nevarne bolezni? Občutek nezadovoljstva dopolnite vam Fellerjev pravi Elza-fluid! 6 dvojni tih ali 2 veliki specialni steklenici 42 kron. Državna trošarina posebej.

Trpite na počasni prebavi? Zaprtju? To zlo se odstrani s pravimi Fellerjevimi Elza-krožljicami. 6 skatljice 18 kron. — Zelo učinkovita okrepčujoča švedska tinktura 1 steklenica 20 kron. Omot in poštnina posebej, a najprej Eugene V. Feller. Stubica don. 1. Elsastrg št. 245, Hrvatska.

Klobuke in slamnike

vseh vrst, od preprostih do najfinejših, vedno v zalogi tovarna klobukov in slamnike.

Franc Cerar v Stobno

pošta in želez. postaja Domžale pri Ljubljani. V popravila prevzema tudi vsa tozadevna ter preoblikuje po najnovejši modi. V Ljubljani prevzema vsa naročila in moderniziranje tiskov. Kovacevič i Tršan v Prešernovi ulici št. 5, se sprejema v sredo in soboto.